

IZLOŽBENA I PEDAGOŠKA DJELATNOST HRVATSKOGA ŠKOLSKOG MUZEJA U 2017. GODINI

1. Izložbena djelatnost

Hrvatski školski muzej i drvodjeljske škole u Hrvatskoj početkom 2017. nastavili su dugogodišnju uspješnu suradnju izložbom *Greška-inspiracija-izazov!*, koja je na jedinstven način prikazala kreativnost učenika hrvatskih drvodjeljskih škola. Izloženi učenički radovi bili su izrađeni u drvu, naizgled podatnom, a u stvarnosti često prirodno nesavršenom materijalu koji je učenike stavio pred mnoge kreativne izazove, ali i pobudio inspiraciju koja je rezultirala iznimnim radovima. Uz izložbu je održana i radionica *I s greškom je lijepo, zar ne?*

Veljača je bila rezervirana za tradicionalnu izložbu školskih listova osnovnih i srednjih škola Grada Zagreba *LIDRANO 2017.*, koja je ove godine trajala od 13. do 16. veljače.

Središnja izložba Hrvatskoga školskog muzeja *Kad bi drveće hodalo. Ostavština Grigora Viteza u Hrvatskom školskom muzeju* otvorena je u ožujku. Autorica izložbe je muzejska savjetnica i arhivistica **Sonja Gaćina Škalamera**, prof., a likovni postav izložbe potpisuje **Nikolina Jelavić Mitrović**. Izložba *Kad bi drveće hodalo* prvi je put široj

Drvodjeljske škole – izložba *Greška, inspiracija, izazov!*

Lidrano 2017.

Izložba *Kad bi drveće hodalo*

Izložba OŠ Grigora Viteza *Drugačiji, a isti*

Poetski susreti osnovnih škola i dječjih vrtića koji nose ime Grigora Viteza

Domijada 2017.

javnosti predstavila sačuvanu književnikovu ostavštinu, osobne dokumente, autobiografije, dokumente, rukopise, korespondenciju, fotografije... donirane Hrvatskom školskom muzeju 2012. Ljubaznošću gospođe **Olge Vitez Babić**, kćeri Grigora Viteza. Izložba je nastala povodom 105. obljetnice rođenja i 50. obljetnice smrti Grigora Viteza te je u 12 tematskih cjelina vodila posjetitelja kroz pjesnikov život i vedrinom, duhovitosti i razigranosti Vitezove lirike osvajala djecu, a u odraslima budila sjećanja na bezazlenost i ljepotu igre, mašte i slobode djetinjstva. Na otvorenju izložbe učenici **OŠ Grigora Viteza iz Zagreba** izveli su prigodni program, a istaknut ćemo dramsku izvedbu *Plave boje snijega* G. Viteza. Autorica izložbe S. Gaćina Škalamera te voditeljica marketinga mr. **Marijana Bračić**, prof., i muzejska pedagoginja **Ivana Dumbović Žužić**, prof., osmislile su i organizirale događanja koja su pratila izložbu. Uz izložbu su organizirane likovne radionice *Skočidrvo* i *Kako živi Antuntun* namijenjene najmlađim posjetiteljima, *Poetski susreti* dječjih vrtića i osnovnih škola koji nose ime Grigora Viteza, predavanje ilustratorice **Ane Kadoić**, dobitnice nagrade “Grigor Vitez” za ilustracije slikovnica *Što rade odrasli* i *Petar i tramvaj* 2017., te radionica *Život u hrastovoj šumi* partnera izložbe **Hrvatskih šuma**. Planirano trajanje izložbe *Kad bi drveće hodalo*

bilo je od 22. ožujka do 31. kolovoza, ali je izložba produžena do 29. listopada. Izložbu su financirali i **Grad Zagreb, Ured za obrazovanje, kulturu i sport**, osnivač i glavni financijer Hrvatskoga školskog muzeja, i **Ministarstvo kulture Republike Hrvatske**.

Od 28. do 31. ožujka predstavljena je izložba radova učenika učeničkih domova središnje Hrvatske **ZAGREBAČKA DOMIJADA 2017.**, a radove na toj 43. izložbi po redu ocjenjivao je stručni žiri u kojem su bili akademska slikarica **Helena Ramljak** te fotograf i novinar **Branko Nad**. Radove je ocijenio i učenički žiri.

Početak travnja u organizaciji **Gradskoga ureda za obrazovanje, kulturu i sport** u Hrvatskom školskom muzeju održan je okrugli stol *Evaluacija uspješnosti provedbe projekta Pomoćnici u nastavi* uz prigodnu izložbu radova učenika uključenih u projekt *Pomoćnici u nastavi / stručni komunikacijski posrednici kao potpora inkluzivnom obrazovanju, faza II*.

Učilište za likovno obrazovanje, kreativnost i dizajn – **Studio Tanay** i Hrvatski školski muzej i ove su godine u lipnju organizirali izložbu radova mladih i odraslih polaznika Učilišta *Razgovor s crtežom i bojom*, a izložba je trajala od 1. do 7. lipnja.

Izložba *Razgovor s crtežom i bojom*

Izložba *Moja prva početnica*

U sklopu programa *Neka škola započne i završi u Hrvatskom školskom muzeju*, u kojem se predstavljaju odgojno-obrazovne ustanove iz cijele Hrvatske, sredinom studenoga izložbom *Drugačiji, a isti* predstavila nam se OŠ Grigora Viteza iz Zagreba. Ta je škola s radom počela u veljači 1953., a od 1968. nosi ime našega poznatoga dječjeg pjesnika. Škola je poznata i kao ustanova koja još od 1977. provodi programe školovanja djece s teškoćama u razvoju, od kada primjenjuje i napredne ideje integracije djece s posebnim potrebama u redoviti školski sustav. Danas ovu osnovnu školu pohađaju 303 učenika, a dugi niz godina nastavni program izvodi se u jednoj smjeni. Učenici i učitelji škole organiziraju mnogobrojne školske i razredne projekte poput *Večeri matematike*, likovnoga natječaja *Velikani hrvatske prošlosti*, *Čitanje lektire u razredu*, *Mali, a veliki humanitarci*. Uz izložbu su se održale radionice *Modeliranje ukrasnih predmeta*. Ravnateljica OŠ Grigora Viteza iz Zagreba je gospođa mr. sc. **Vlatka Kovač**.

Prosinac su obilježile dvije izložbe u našem muzeju. Izložba *Moja prva početnica* nastala je u suradnji s **Dokumentacijskim esperantskim centrom iz Đurđevca**, a publici je predstavila zbirku od 120 početnica na 70 jezika iz 42 zemlje. Autor izložbe je gospodin **Josip Pleadin** iz Dokumentacijskoga esperantskog centra iz Đurđevca, a izložba posvećena najvažnijim knjigama na svijetu trajala je od 7. do 17. prosinca.

Izložba školskih atlasa koji se čuvaju u Hrvatskom školskom muzeju *Školski atlas* postavljena je 22. prosinca,

S izložbe *Školski atlas*

a trajat će sve do kraja ožujka 2018. godine. Autori izložbe su ravnateljica Muzeja, knjižničarska savjetnica dr. sc. **Štefka Batinić**, muzejska savjetnica **Sonja Gaćina Škalamera**, prof., i kustosica **Sanja Nekić**, prof.

Pokretne izložbe Hrvatskoga školskog muzeja tijekom 2017. imale su brojna gostovanja. Pokretna izložba *Bertuchovo slikovno carstvo* gostovala je od 12. prosinca 2016. do 1. travnja 2017. u **Muzeju vučedolske kulture** u Vukovaru. Izložba je predstavljena u **Muzeju Brodskog Posavlja** u Slavonskom Brodu od 7. travnja do 1. lipnja.

Izložba *Bertuchovo slikovno carstvo* u Rijeci

Izložba *Od slikovnjaka do Vragobe* u Vukovaru

Tijekom ljeta izložba *Bertuchovo slikovno carstvo* još je gostovala u **Muzeju grada Hloka** od 11. lipnja do 21. kolovoza te od 23. do 26. kolovoza u **Gradskoj knjižnici Županja** u sklopu festivala **River Jazz Fest Croatia**. U **Gradskom muzeju Požega** izložba je gostovala od 14. rujna do 24. studenoga, a 5. prosinca 2017. otvorena je u **Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja u Rijeci**. Izložba *Od slikovnjaka do Vragobe: hrvatske slikovnice do 1945.* gostovala je od 2. do 21. travnja u **Hrvatskom domu u Vukovaru** tijekom **Vukovarskoga lutkarskog proljeća** te u **Gradskoj knjižnici Kaštela** u Kaštel Sućurcu od 29. svibnja do 30. lipnja.

2. Pedagoška djelatnost

• *Međunarodni natječaji i izložbe*

Tradicionalno svake godine Hrvatski školski muzej i **veleposlanstva Japana i Republike Češke** organiziraju natječaje i odabir, pripremu i slanje radova na međunarodne izložbe dječjega likovnog stvaralaštva *Narita* i *Kanagawa* u Japanu te natječaj *Lidice* u Češkoj. I ove godine svečano su dodijeljena priznanja učenicima autorima nagrađenih radova na međunarodnim izložbama: **19. međunarodnoj bijenalnoj izložbi dječje umjetnosti Kanagawa 2017** (Japan), **Međunarodnoj izložbi dječje umjetnosti Narita 2016** (Japan) i **45. međunarodnoj izložbi dječjega likovnog stvaralaštva Lidice 2017** (Republika Češka). Diplome i priznanja učenicima i ustanovama uručili

su Njegova Ekscelencija gospodin **Keiji Takiguchi**, izvanredni i opunomoćeni veleposlanik Japana u Republici Hrvatskoj, i Njegova Ekscelencija gospodin **Vladimír Zavázal**, veleposlanik Republike Češke u Republici Hrvatskoj. Tema Međunarodne izložbe dječjega likovnog stvaralaštva *Narita 2016* bila je **PRIJATELJSTVO**, a nagrađeni su **Paola Palaš iz OŠ "Marija Jurić Zagorka"**, **Zagreb** te **Pavao Pap iz OŠ Zrinskih Nuštar, PŠ**

Dodjela priznanja za izložbe *Lidice, Kanagawa i Narita*

Marinci. Na 19. međunarodnoj bijenalnoj izložbi dječje umjetnosti *Kanagawa 2017* nagrađen je **Bruno Volpe iz OŠ "Đuro Pilar", Slavonski Brod**. Na 45. međunarodnoj izložbi dječjih likovnih umjetnosti *Lidice 2017* (The International Children's Exhibition of Fine Arts Lidice – ICEFA Lidice) na temu **PUTOVANJE** nagrađeni su medaljom **Ruža Lidice** i počasnom diplomom **Hrvatski fotosavez** i njegova članica **Nina Stanić, OŠ "Mejaši" Split**, te **Petra Pavetić Kranjčec**, učenica **Privatne umjetničke gimnazije s pravom javnosti iz Zagreba**. Počasne diplome dobili su **Fran Šandor, OŠ Ivana Kukuljevića iz Belišća**, **Nea Pohižek, Fotoklub Valpovo** iz Valpova, članovi Hrvatskoga fotosaveza **Marijana Buratović, Marta Grabić, Benjamin Peronja, Josipa Tepić i Dijana Tot**, zatim učenice iz **OŠ Julija Klovića iz Zagreba** **Marija Glasnović i Lucija Kovačević** te **Maks Marković iz Privatne umjetničke gimnazije s pravom javnosti iz Zagreba**.

• *Događanja*

Svake godine Hrvatski školski muzej sudjeluje u manifestaciji **Noć muzeja**, koja je ove godine održana 27. siječnja. U veljači je prvi put organiziran fašnički program **Maske na otvorenom trgu**, nastao suradnjom Hrvatskoga školskog muzeja, **Etnografskoga muzeja, Muzeja za umjetnost i obrt i Hrvatskoga narodnog kazališta**. U svim ustanovama organizirane su fašničke radionice poput izrada maski **Ramppinije** u našem muzeju, a program je završio svečanim defileom maski i dodjelom nagrada u Hrvatskom narodnom kazalištu. Radionicom **Šarene slagalice prijateljstva** početkom travnja nastavili smo suradnju s **Centrom**

Maske na otvorenom trgu

Noć knjige – *Kako smo (pre)živjeli školu* –
razgovor s Borisom Jokićem

za **autizam Zagreb** i njihovim učenicima. Treću godinu zaredom u **Noći knjige**, 21. travnja, u programu ***Kako smo (pre)živjeli školu*** ugostili smo **Borisa Jokića**, koji se prisjetio svojega školskog života i obrazovnoga puta te s publikom podijelio zašto je teško mijenjati školu i kako će izgledati *škola budućnosti*. Hrvatski školski muzej, partner **22. edukativne muzejske akcije (EMA) Sekcije za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju Hrvatskoga muzejskog društva**, organizirao je 18. svibnja

završnu svečanost 22. EMA-e na **Međunarodni dan muzeja**. U svečanom programu sudjelovali su **učenici OŠ Grigora Viteza Zagreb** prigodnim glazbeno-scenskim programom. Voditeljica ovogodišnje EMA-e **Ivana Dumbović Žužić**, prof., viša muzejska pedagoginja, svečano je izvukla sretno dobitnike nagradne igre, a tijekom svečanosti

22. edukativna muzejska akcija

predstavljen je **zbornik 8. skupa muzejskih pedagoga Hrvatske s međunarodnim sudjelovanjem *Relacije i korelacije*** Sekcije za muzejsku pedagogiju i kulturnu akciju

Europska noć muzeja

Hrvatskoga muzejskog društva. Dana 20. svibnja obilježili smo **Europsku noć muzeja** otvorivši besplatno vrata Muzeja svim posjetiteljima. U kolovozu smo obilježili i **116. rođendan Hrvatskoga školskog muzeja**. Jesen nam je donijela nova događanja kada smo svim Zagrepčanima i gostima Zagreba ponovo besplatno otvorili vrata Muzeja uz prigodne radionice i ostale programe, 23. rujna obilježili smo **Dan Gradske četvrti Donji grad**, 30. rujna sudjelovali smo u manifestaciji ***Bijela noć***, programu kulturnih ustanova

Bijela noć - radionica

Dan otvorenog trga

i institucija Grada Zagreba u suradnji s Turističkom zajednicom grada Zagreba, a 1. listopada sudjelovali smo u **Danu otvorenog trga**, kulturnom događanju kojim se predstavljaju institucije na Trgu Republike Hrvatske. Krajem godine, 21. studenoga, predstavili smo dugo očekivanu monografiju **Hrvatska slikovnica do 1945.** autora prof. dr. sc. **Berislava Majhuta** i dr. sc. **Štefke Batinić**, jednu od najvažnijih knjiga ove tematike u nas.

Promocija *Hrvatske slikovnice od 1945.*

Ova bogato ilustrirana monografija nastala je suradnjom Hrvatskoga školskog muzeja i **Učiteljskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu**, a sadržava 11 poglavlja, bibliografiju hrvatskih slikovnica do 1945., popise autora tekstova i slika u slikovnicama te popis više od 300 ilustracija.

Marijana Bračić